

Z blízkých i dálných krajů.

UŽIVÁNÍ AUTOMOBILŮ VE VÁLCE

VEDENÍ války doznalo značných změn následkem používání automobilů při dopravě potřeby i posil. Automobil v moderní válce hraje roli velice důležitou a z toho důvodu přítomná světová válka nazývána je také válkou automobilovou. Byly to automobily, které umožnily Němcům na počátku tohoto velkého konfliktu postup na Paříž, rychlostí dříve nemožnou, dvanáct mil za den. Automobily umožnily Angličanům a Francouzům, ustupujícím před nimi, vybavovat se z jedné části za druhou a udržovat vojenské oddíly pohromadě. Jako způsobilý armádám spojených mnoho nevýhod německé automobily při prvním náporu proti Francii, tak opětně jejich vlastní sloužily jim ku prospěchu při ústupu a kampani obranné. Němečtí počítali na dokonale využití výhod automobilů dleho před tím, než přítomná válka byla zahájena. Rychlé pokoreni Belgie bylo Němcům umožněno jenom velkým množstvím automobilů, po nichž mužstvo rychleji než železnici mohlo být dopraveno k belgickému poměři.

Rychlá doprava automobilů umožnila mnohým oddílům udržet se v pozicích, které již považovány byly za ztracené. Zachránila třeba a tisíce životů před zničením tím, že v čas opatřila jim posily a střelivo. A ve službě ošetřovatelské automobily osvědčily se znamenitě. Ranní dopravování jsou automobily rychle do polních nemocnic a tak jejich rány jsou rychle ošetřovány. Ranní, kteří jinak byli by nuceni ležeti po celou hodinu na bojišti bez ošetření, jsou rychle dopravováni do dobře zařízených nemocnic daleko od bitvy a státi smrtelnými, po náležitém ošetření stávají se neškodnými.

Před tím, než automobily vešly v používání u armád, vojenské oddíly byly značně zdržovány na postupu čekáním na zásoby, tráhy. Dokud zásoby nebyly dopraveny na místo, nemohlo se pokračovati v postupu. Dnes tomu je ovšem zcela jinak. Rychlá doprava automobilová umožňuje rychlý postup armád.

Když Napoleon prohlásil, že armáda cestuje na svém žaludku, měl jistě v úmyslu naznačiti, že pohyblivost armády řídí se dle pohyblivosti jejího transportu, které dopravují jí potraviny a střelivo. V minulých válkách mnohé bitvy byly prohrány a mnohé kampaně setkaly se s nezdarem, poněvadž zásobovací tráhy byly zdrženy a nedostaly se v čas na místo. V přítomné válce však jenom zřídka se stává, aby potraviny a střelivo nebyly dopraveny za aktivní armádou závěsně. Stalo se sice několikrát při prvním náporu Němců proti Francii, že některé německé oddíly trpěly nedostatkem potravin a střeliva, ale tyto nedostatky byly rychle napraveny a když armády Kluckovy a Buelowovy přimčený spojenci k ústupu, měly transportní automobilyovou službu tak četnou, že byly nuceny některé zásoby zničit, aby zabránily získání jich nepřítelům. Němečtí nepočítali na to, že budou nuceni ustupovati tak rychle a shromáždili za bitvy velkou zásobu střeliva a potravin.

Doprava automobilová osvědčila se již v balkánských válkách. Srbové, Bulhaři a Řekové poznali její výhody. Turci tehdy ještě nebyli tak dobře zásobeni automobily a proto nalézali se v četných nevýhodách proti spojencům nepříteli, jehož pohyby mohly být rychlejší. A poněvadž v každé válce rychlost hraje hlavní úlohu, vítězství klouje se pravidelně na tu stranu, která je schopna nejrychleji zásobovati svoje armády. Dříve cesty od řeky Němemu v Rusku až k Paříži ve Francii, které zlepšovány byly po celá stáletí, značným dílem napomáhaly úspěchu automobilové dopravní služby.

Angličané ve válce v Jižní Africe užívají k dopravě potřeb parních traktorů, které se dobře

osvědčily. Ale přece jenom taková doprava nebyla tak rychlou, jako doprava automobilová. Italoové ve válce s Tureckem o Tripolsko použili s výhodou již automobily. Jak již svrchu řečeno, skutečná zkouška užitečnosti automobilů ve válce provedena byla v balkánských válkách v letech 1912 a 1913. Cesty na Balkáně nejsou všude v nejlepšího stavu a zvláště nebyly v provinciích, které náležely se pod tureckým jarmem. Turecké cesty měly špatnou pověst, ale přes to automobily ukázaly se dobrými pomocnicí Bulharů v jejich kampani, v níž dostihli až Cataldza linie, jež je obranou Cařihradu.

Bulhaři užívali v této válce tří-čtyřkolových automobilů, které dopravovaly ze zásobovacích stanic ve třech hodinách potravu pro 1.000 mužů na jeden den. Také se již tu užívalo motorových ambulancí a ranění, kteří jindy dopravováni byli do nemocnic ve vozích, což trvalo často celý den, dopraveni byli do dobře zařízených nemocnic ve dvou hodinách. Vojenská přídelnice různých evropských národností pozorovali tyto výkony automobilů se značným zájmem. O svých pozorováních dali zprávy svým vojenským velitelstvím a důsledkem toho bylo, že všechny armády evropské začaly se zásobovati dopravními automobily. Více jak 300.000 automobilů je nyní užíváno v evropských bojištích a počet jich možno se tak rychle, jak továrny mohou je vyráběti.

Dnes ve válce užívá se automobilů obrněných k útokům, automobilů vyvízejících, motorových ambulancí, automobilů zásobovacích a pod. Ve velkých automobilech zřízeny byly kuchyně, nemocnice, oprávkové dílny a pod. Koni k dopravě v přítomné válce užívá se málo a to jenom tam, kde automobilová služba nemohla by se osvědčiti.

Jako na počátku tohoto článku bylo řečeno, automobily hrály významnou úlohu při rychlé dopravě vojáků císaře Viléma k belgickému hranicím. Automobily umožnily rychlou mobilisaci německých vojsk. Když válka vypukla, německá armáda měla nejméně 1.000 motorových nákladních automobilů tak silných, že každý z nich mohl táhnouti deset jiných povozů. Ale v Německu, jako ve Francii a v jiných zemích, v oběhování světla používá se hojně nákladních automobilů. V Německu tyto automobily vyráběly se dle předpisů vojenských odborníků a tak bylo možno rychle je přizpůsobiti pro vojenskou potřebu. V několika dnech po vyhlášení války německá armáda měla pohotovosti ku své potřebě mnoho tisíc automobilů, které předány byly jí jejich majitelům. Podobně bylo tomu i ve Francii, v Rakousku a v Anglii. V Anglii nákladních automobilů před válkou používalo bylo více, než v ostatních zemích.

Německo a Rakousko před prohlášením války, dle censu, měly asi 115.000 automobilů všech druhů. Francie měla jich okolo 90.000. Anglie měla 250.000 automobilů v domní potřebě. Ve Spojených Státech v přítomné době náležá se na 1.000.000 automobilů všech druhů. Máme jich tudíž více, nežli všechny evropské válčící země dohromady.

Není možno přesně naznačiti, jak velké množství automobilů užívá se v přítomné válce v Evropě, ale odhaduje se, že kolem 300.000. Číslo toto záleží se odpočítání skutečnosti. Všechny evropské válčící země získaly pro potřebu armád všechny základní druhy automobilů, jež náležaly se v jejich zemích. Z počátku nevědělo se, jak mnoho automobilů bude třeba pro každou službu. Ve Francii, ku příkladu, měla se za to, že pro jeden armádní sbor dostatečně přibližně ambulancí k dopravě raněných do nemocnic. Ukázalo se ale, že počet tento ani z daleka neobstává. Před nedávem bylo oznámeno, že nalézá se ve službě u francouzské armády 19.000 takových ambulancí.

Je jisto, že v průběhu války stále nové pole činnosti bude nacházeno

Na obrázku našem spatřujeme anglický vojenský bor na kolech, opouštějící Soluni za sněžové bouře.

pro automobily. Staly se nepostradatelnými pomocnicí válčících armád a ve válkách budoucnosti jistě budou hráti úlohu ještě významnější.

CO HVĚZDÁŘI A PROROCI PŘEDPOVÍDAJÍ PRO R. 1916.

Hvězdáři a proroci, kteří se domnívají, že mohou předpověděti věci příští, byli v posledních několika týdnech pilně zaměstnáni studováním hvězd a planet a sestavováním událostí, které mají se děti v roce 1916. Mnoho těchto předpovědí z nebeských znamení bylo uvěřeno v minulých dnech. Každá hvězda a proročí snaží se odhaliti závoj, kterým zakryty jsou příští události a doba budoucí ukáže, četli-li dobře z těchto znamení nebeských. Je určeno, že v době jedné z největších válek světa tento hvězdařčinná byla větší pozornost, než v dobách normálních a zvláště v Evropě tato proroktí byla čtena s velkým zájmem.

Evropa jmenovitě čekala nedočkavě na věštní Madame De Thebes, proslulé francouzské prorokyně, které v minulosti přálo štěstí a předpověděla často události, ku kterým došlo. Ale Madame Thebes ještě nedokončila svoje pozorování a svoji věšteckou ročenku losud nevydala. Snad si chce u spořiti blamáž a vyčká vývoje dalších událostí v evropské situaci, aby její předpovědi zdály se pravděpodobnější. Loňského roku pravděpodobně špatně pozorovala, neboť předpověděla, že dojde ku skončení války v roce 1915. Nešlo k zastavení bojů na evropských bojištích, ale vyplnila se proroktí jiná.

Madame Thebes předpověděla, že Itálie vstoupí do války. To se splnilo. Předpověděla rozpadnutí Rakouska. Doufáme, že k tomu dojde dříve nebo později. Turecko je odsouzeno k odstranění z Evropy. Snad i k tomu dojde.

Madame Thebes letos dosud ničeho nepředpověděla, ale doufáme, že bude mít lepší štěstí, než loňského roku. Za to ale uveřejnila svá proroktí prof. Zadtkele, prof. Raphael a Old Moore s Londýna. Národní hvězdařská společnost v Bostoně a řada jiných.

Jeden většce předpovědi konec

světa dne 22. května. Jiný věštčí ve hvězdách, že velký zápas v Evropě skončí v dubnu. Poslední toto proroktí vyplynulo ze studia horoskopu generála Joffreho, vrchního velitele francouzských vojsk, v kterém možno vyčísti vítězství. Ale jinak pro tohoto statečného generála nepředpovídá se mnoho dobrého. Až zvíťazí, vážné onemocnění a může jej dokonce postihnouti vážná nehoda mezi květnem a červencem. Snad dokonce zemře!

Z těchto proroktí vyelází na jevo, že svět bude mít velké množství nesází a svůj díl dostanou i Spojené Státy. Angličtí hvězdaři spatiří nebezpečí pro Spojené Státy v Německu. Ale pro svoji zemi také předpovídají různé pohromy. Dle jejich věštění dojde k pokusu o usmrcení anglického krále. V Afganistanu a Indii vypuknou velké povstání proti anglické vládě. Anglie bude se zabývat velkým skandálem a vyjde na jevo, že jistý vědova krutě zacházel se svou manželkou, původem Američankou. To by si měli vzíti všichni angličtí vědovodci, mající americké manželky, k srdci a tak vyvarovati se skandálu.

Toť se rozumí, že císař Vilém v příštím roce ztrátí svůj trůn. Jíz je s něj ostatně sezazjí upřehli radikálové v Holandsku a kdo má z něj říci, nepodaří-li se jim to tentokráte do opravdy? Jeden z těchto proroků dokonce předpovídá, že sezazen bude s trůnu už v únoru. Ale mnohem horší pohromu, než ztrátu císaře, předpovídá jiný prorok Německu v září. "Dne 18. září," praví jeden slavný prorok, "Saturn dostihne místa proti slunci jako v době založení německého císařství v roce 1870 a to znamená bude úplné zničení a zborzení císařství, vydrží-li toto pohromadě tak dlouho."

Panovníci evropské by tyto předpovědi neměli čísti, nechtějí-li strávit několik bezsunných nocí. Proroci a hvězdaři málokdy předpovídají jin něco dobrého a také letos nejsou jiní. Car ruský musí si dáti dobrý pozor, neboť revoluce hrozí zachvátiti celou zemi. Povstání také slibováno je španělskému králi a rakouskému císaři v Uhersku. Maďari si na povstání vždycky potrpěli, ale pravidelně se nesetkali s výsledkem. Le-

tos ale předpovídají jim hvězdaři plný úspěch odstředivých snah a úplné oltržení od rakouské části monarchie, která nalézati bude se před svým rozpadnutím. Řecký král ztrátí svoji ženu, to jest, pa nička jej opustí. Snad to nebude žádné neštěstí, uvážíme-li, že tato královna pracuje ve své zemi v zájmu německého císaře. Král švédský bude rozveden. Carevna ruská sešlá. Král Ferdinand bulharský usmrcen bude bombou. A aby míra neštěstí byla dovršena jedna německá princezna, příbuzná německého císaře, utecí se za hranicemi.

Spojené Státy budou prý mít válku s Japonskem. Proroci také předpovídají, že Spojené Státy budou mít nedohodu s Kanadou která povede k válece. Ale zajíma vou je příčina této nedohody. Rozpory povstanou z toho důvodu, že Kanada odepre vydati Spojeným Státům jistého vynikajícího Mormona. Ale předpovídají se nám také dobré věci. V Kansasu zrod se nový velký básník. V Montanu přijde se na silnou žílu zlata.

Jistý vynikající občan v Texasu země následkem ústknutí hadem v Kansasu budou mít také země třesení. Jistý americký cestovate bude usmrcen tigrem v Indii. A senátu Spojených Států dojde ku skandálnímu scénám a dokonce i práce mezi úctyhodnými zákono dárci, při které jeden uderí druhého do nosu a pak vlytnou se do křiků a budou se kutálet po podlaze. A vedle toho předpovídají nám hvězdaři bromađu jiných neštěstí a pohrom, jako stroskotání lodí, poškozování úrody kobytkami a podobné nepříjemné věci.

Ponorková otázka bude zabýváti mysle lidí po celý rok 1916. Senáci vzbudí odhalení, že na americkém pobřeží jedna z válčících zemí měla tajnou stanicí pro svoje ponorky. To prý dokáže, že ponorky mohou vykonati cestu pře Atlantický oceán. Na podzim potká velká sláva americké vzduchu plavce, neboť se jim podaří přeplouti Atlantický oceán. A vedle těchto divů velký mořský had, 200 stop dlouhý, objeven bude při Pa cifiku. Sopečný výbuch udá se v severozápadní části Spojených Států. Velké pobouření způsobí útek jisté vynikající krásy z New Yorku, které znechutí se civilizací a se jistým afganistánským náčelníkem

kem a překvapením pro new-yorskou smetánku bude zpráva, že tato dollarová princezna žije spokojeně a šťastně ve vlastní svobodě milence podle zvyků polodivoké této země.

V nevyzkoumané arktické části objeven bude nový národ, jehož existence prý vysvětlí záhadu původu amerického Indiána. Pokusy amerických hvězdařů, aby vešli ve spojení s lidmi na Marsu, nesetkají se s úspěchem. Dle jednoho hvězdaře čeká šest mluvití s našimi dálnými sousedy na Marsu na jiného čínského vědovce, který oznámí světu překvapující zvěst, že obdržel depeše z Marsu pomocí bezdrátové telegrafie. V San Francisku dojde ku katastrofálnímu požáru jistého divadla. Jedna operní hvězda je odsouzena k tragické smrti v Chicagu.

Můžeme se těšiti tedy v roce 1916 na různé věci a jako novináři máme radost, že budeme mít hojnost látky, o které budeme moci psáti.

KUS ZEMĚ, KDE NENÍ ŽÁDNÝCH ŽEN.

Země, kde není žádných žen, je proslulý mišský stát Athos, nejvýhodnější ze tří poloostrovů, které vyčníhají z Chalkidiky do moře Egejského. Zde nalézá se posvátná pravoslavnému světu hora Athos, kde nalézá se na dvanáct různých klášterů. O mišském tomto státě udává poslední číslo sborníku Národní geografické společnosti ve Washingtonu zajímavá fakta. Legendy učinily tuto horu posvátnou pravoslavnému světu.

Legenda vypráví, že Blahoslavená Panna vysvobodila syna císaře Theodosia z vraku lodí a doplavila jej po rozbouraných mořích v bezpečí na úpatí hory Athos. Když lostihl úpatí hory, prohlásila prý Blahoslavená Panna: "Nedopustí, aby jiná žena vstoupila na tuto území po mně!" A od těch dob není dovoleno žádné ženě, aby bydlela v tomto mišském státě.

V roce 1858 manželka anglického vyslanca vstoupila na horu, ale byla přimčena mnohý k útěku. Mnohý po té učinili všechno možné, aby "ošetili" místo, na kterém tato odvážná žena stála. Před několika roky královna rumunská ohlásila svůj úmysl navštívit horu, ale představení mišští prohlásili, že se usmrtí, bude-li královna trvati na svém úmyslu. Královna po té vzdala se této návštěvy.

Královna Olga řecká byla jinou ženou, která chtěla porušiti zákon, zachovávaný po staletí. Požádala aničky, aby dovolili jí návštěvu. Pito proti tomu protestovali. Královna ale trvala na svém a tak konečně návštěva byla jí povolena. Královna Olga byla jedinou ženou z posledních 1500 letech, které dovoleno bylo horu navštívit.

Hora Athos může být nazývána pozemským rájem. Je málo tak útulných a krásných území na světě. Mnohý po celá stáletí pracují na zvelebení tohoto svého koutku země. Na úpatí hory náležají se háje olivové, cyprisoové, zahrady citronové a pomerančové a pod. Ve vyšších polohách náležají se stále zelené lesy jehličnaté. Je tu mnoho starých dubů a orechů. Hora dosahuje výšky 1.350 stop nad mořem. Kláštery, které se tu nalézají, založeny byly ve středověku. Nyní náležá se tu asi 6.000 mnichů, kteří obývají dvanáct klášterů. Je tu něco řemeslníků a dělníků, ale ani jediné ženy.

Nezadrženlivost moře

u dítek byla již často napravena věsným užíváním Severova Silletle ledvin a jater (Severa's Kidney and Liver Remedy) v primárních dawkách. Jest to výtečný lék pro ledviny u dítek i u dospělých. Odpovídá se více v záležitosti ledvin a měchýře, zastavení moče neb při obtížném močení, bolesti při močení, naběhlých nohách a balostech v zádech, jež původ svůj vzaly z chorých ledvin, při hloucnosti a kyselosti v žaludku. Cena 50c a \$1.00 ve všech lékárnách, aneb přímo od nás. — Nemáte-li dosud Severův český kalendář na rok 1916 a lékárný, dostáňte si jej ještě dnes. Kdyby je již lékárník nemá, pište si přímo na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Advertisement.

ANGLICKÉ A ŘECKÉ TRANSPORTNÍ VOZY NA CESTĚ U SOLUNĚ.

Roadní mezi anglickými a řeckými transportními vojenskými vozy spatřujeme na našem obrázku Angličtí vojáci pohlížejí s moderních vozů vojenských se zájmem na malé řecké vojenské vozíky, které ubírají se kolem nich na cestě u Soluně.